

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СХВАЛЕНО

Вченю радою
Одеського національного
медичного університету

«23» листопада 2023 року

Протокол № 3

ЗАТВЕРДЖУЮ

ректор Одеського національного
медичного університету

Валерій ЗАПОРОЖАН

Введено в дію наказом ОНМедУ

«23» листопада 2023 року № 3

**ПОЛОЖЕННЯ
про порядок проведення комплексного практичного іспиту
в Одесському національному медичному університеті**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок проведення комплексного практичного іспиту в Одеському національному медичному університеті (далі – Положення) унормовує порядок, регламент та технологію проведення комплексного практичного іспиту (далі – КПІ) у здобувачів, які навчаються за освітньо-професійною програмою (далі – ОПП) «Медицина» та ОПП «Стоматологія» в Одеському національному медичному університеті (далі – Університет, ОНМедУ).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 222 Медицина (наказ Міністерства освіти і науки України від 08.11.2021 р. № 1197), Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 221 Стоматологія (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.06.2019 р. № 879), Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному медичному університеті, Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Одеського національного медичного університету та іншими організаційно-нормативними актами ОНМедУ.

1.3. Основні принципи КПІ:

- комплексність – здобувачі виконують завдання з усіх профілів відповідної практичної підготовки, які оцінюються із застосуванням стандартизованої форми (чек-листа);
- уніфікація – здобувачі переміщуються по певній кількості станцій за певним маршрутом, де виконують завдання в одинакових умовах та однакової складності протягом однакового проміжку часу;
- практичність – здобувачі застосовують набуті практичні навички у ситуаціях, які максимально наближені до клінічних (кейси);
- об'єктивність – навички здобувачів оцінюються на підставі принципів об'єктивності, структурованості та наближення до реальної ситуації за допомогою стандартизованого чек-листа.

1.4. Під час КПІ оцінюється виконання практичних навичок згідно з переліком, наведеним у Наскрізній робочій програмі з виробничої практики для здобувачів ОНМедУ спеціальності 222 «Медицина», Наскрізній робочій програмі з виробничої практики для здобувачів ОНМедУ спеціальності 221 «Стоматологія».

1.5. КПІ складають здобувачі 2 – 5 курсів, які навчаються за ОПП «Медицина» та 2 – 4 курсів, які навчаються за ОПП «Стоматологія».

1.6. В КПІ входять практичні навички з профілів практичної підготовки:

1.6.1. за ОПП «Медицина»:

- внутрішня медицина,
- хірургія,
- акушерство та гінекологія,
- педіатрія,

- невідкладні стани в педіатрії,
- екстрена та невідкладна медична допомога.

1.6.2. за ОПП «Стоматологія»:

- терапевтична стоматологія,
- хірургічна стоматологія,
- ортопедична стоматологія,
- дитяча терапевтична стоматологія.

2. ПІДГОТОВКА ДО ПРОВЕДЕННЯ КПІ

2.1. Відповідає за підготовку та проведення КПІ в ОНМедУ проректор з науково-педагогічної роботи.

2.2. Координатором КПІ в ОНМедУ є керівник виробничої практики навчально-методичного відділу Університету.

2.3. Підготовку КПІ в ОНМедУ проводять:

- навчально-виробничий комплекс інноваційних технологій навчання, інформатизації та внутрішнього моніторингу якості освіти (далі – НВК ІТНІВМЯО) – забезпечення належного функціонування технічних засобів проведення іспиту, наявності відповідних манекенів, симулаторів на станціях, програмне забезпечення іспиту;
- навчальний відділ Університету – створення розкладу КПІ;
- декани медичних, стоматологічного та міжнародного факультетів Університету – організаційна підготовка до іспиту, створення екзаменаційних груп, підтвердження допуску до складання КПІ;
- кафедри Університету, задіяні в проведенні КПІ – методичне забезпечення іспиту, наявність необхідної кількості екзаменаційних завдань, чек-листів, паспортів станцій;
- економічний відділ – планування коштів на своєчасну закупівлю необхідних манекенів, витратних матеріалів для КПІ.

2.4. Адміністратором КПІ на медичних, стоматологічному та міжнародному факультетах є призначений внутрішнім розпорядженням координатора КПІ співробітник НВК ІТНІВМЯО. На підставі наданих відповідними кафедрами переліків практичних навичок та маніпуляцій, якими оволоділи здобувачі протягом проходження практики, адміністратор КПІ - формує перелік станцій, який погоджується з керівниками кафедр, задіяних в проведенні КПІ.

2.5. Кожна кафедра, яка приймає участь в КПІ, повинна сформувати у відповідному розділі на сайті Університету перелік практичних навичок та маніпуляцій, які винесені на КПІ з відповідних видів практики з алгоритмами їх виконання. Алгоритми виконання завдань кафедри розробляють на підставі діючих національних або міжнародних стандартів надання медичної допомоги. Здобувачі вивчають та відпрацьовують ці алгоритми під час проходження практики.

2.6. На підставі алгоритмів розроблюються стандартизовані чек-листи, за якими екзаменатори оцінюють рівень сформованості практичних навичок у здобувачів під час проведення КПІ.

2.7. Кафедри готують методичне забезпечення КПІ (паспорти станцій, завдання, алгоритми та чек-листи). Відповідальність за зміст та якість методичного забезпечення покладається на завідувачів кафедрами. Сценарії адаптують до технічних можливостей НВК ІТНІВМЯО. Екзаменаційні завдання здобувачам не розголошують.

2.8. Методичне забезпечення станцій (паспорт станції) включає такі складові:

- Загальна інформація: назва станції; перелік практичних навичок та маніпуляцій, які оцінюються на станції; назва практики та курс, на якому вона відбувається; матеріально-технічне забезпечення станції.
- Завдання для здобувачів з описом умови задачі та іншою відповідною інформацією, необхідною для виконання завдання.
- Алгоритми дій здобувача при виконанні певної практичної навички або маніпуляції.
- Бланк перевірки якості виконання навички (чек-лист).
- Відео-рекомендації здобувачам щодо виконання навички або маніпуляції, які перевіряються на станції.

3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕНИЯ КПІ

3.1. КПІ проводять на базі НВК ІТНІВМЯО ОНМедУ. Під час іспиту ведеться постійна відео- та аудіо- фіксація.

3.2. Кожну станцію розміщують в окремій кімнаті. На дверяхожної кімнати чітко вказують номер станції та її назву.

3.3. Кількість станцій відповідає кількості профілів виробничої практики на відповідному курсі за відповідною ОПП.

3.4. Іспит розпочинається згідно графіка та у відповідності до розкладу. Одночасно іспит складає одна екзаменаційна група, яка формується з розрахунку 1 особа на 1 станцію. Завдання, які виконують здобувачі, змінюються післяожної групи. Перерва між групами становить 15 хвилин.

3.5. До складання іспиту допускаються здобувачі, які не мають академічної заборгованості з виробничої практики, вчасно з'явилися на іспит, одягнені в медичну форму в належному вигляді, мають залікову книжку з печаткою деканату, документ з фотографією, який посвідчує особу, ручку. Здобувач, який спізнився, до складання іспиту не допускається. У разі відсутності здобувача на іспиті з поважної причини йому надають можливість скласти його у визначений термін, відповідно до розкладу іспитів.

3.6. Під час іспиту здобувач повинен пройти всі станції, які включені в іспит. Час перебування здобувача на кожній станції складає 6 хвилин, з них: 1 хвилина - на ознайомлення з завданням, 5 хвилин - на виконання завдання. Перерва для переходу між станціями становить 1 хвилину. Під час перерви здобувач

переходить до наступної станції за індивідуальним маршрутом. Одна екзаменаційна група складає іспит відповідно до графіку в Додатку 1.

3.7. Реєстрація.

3.7.1. Здобувачі повинні з'явитися не пізніше, ніж за 15 хвилин до початку іспиту для переодягання та реєстрації. Вони повинні переодягнутися в медичний одяг (медичний халат або хірургічний костюм, медичну шапочку та медичне взуття). Реєстрація триває 10 хвилин. Під час реєстрації відбувається ідентифікація особи здобувача, йому присвоюють індивідуальний ідентифікаційний номер, який буде зазначений в маршрутному листі та в електронних чек-лисках екзаменаторів, та видають індивідуальний маршрутний лист, за яким здобувач переміщується по станціям.

3.7.2. Ідентифікація здобувача екзаменаторами відбувається по індивідуальному ідентифікаційному номеру, який зазначається в маршрутному листі, що отриманий здобувачем під час реєстрації. Індивідуальний ідентифікаційний номер складається із символів:

- перші 6 символів - дата проходження іспиту в форматі дд.мм.рр.;
- сьомий символ - номер групи, в якій здобувач складає іспит;
- останні символи - номер маршруту, за яким здобувач складає іспит (від 01 до 3 або 4, відповідно кількості профілів на кожному курсі).

3.8. Інструктаж. Іспит починається з інструктажу (брифінгу) тривалістю 10 хвилин. Під час інструктажу здобувачів ознайомлюють з правилами проведення КПІ, форматом іспиту, кількістю та порядком проходження станцій.

3.9. Іспит.

3.9.1. Під час іспиту здобувачам заборонено спілкуватись між собою, використовувати навчальні та допоміжні матеріали, користуватись будь-якими гаджетами. При порушенні зазначених норм результати іспиту анулюються та здобувач вважається таким, що не склав іспит.

3.9.2. Методика проведення іспиту.

3.9.2.1. Сигналом для початку іспиту є довгий дзвінок та голосова команда "Початок іспиту. Пройдіть, будь ласка, до станцій". Після сигналу здобувачі мають 1 хвилину для переходу із залу брифінгу до стартової станції.

3.9.2.2. Перед входом на станцію розміщують скорочені завдання. Здобувач може почати з ними ознайомлюватися до потрапляння на станцію. Сигналом для входу в приміщення станції є одинарний дзвінок та голосова команда "Увійдіть до станції". Після цього сигналу здобувач заходить у приміщення чергової станції, де віддає свій маршрутний лист екзаменатору для ідентифікації та отримує завдання. Персональні дані здобувача екзаменатору на станції не повідомляють.

3.9.2.3. Екзаменатор повинен звірити індивідуальний ідентифікаційний номер здобувача, який вказаний на його маршрутному листі, та номер електронного чек-листа, який висвітлився на моніторі комп'ютера.

3.9.2.4. При співпадінні номерів в маршрутному листі та в чек-листі екзаменатор допускає здобувача до проходження станції та оцінює дії здобувача щодо виконання завдання. При співпадінні ідентифікаційних номерів

екзаменатор ставить свій особистий підпис у відповідній графі маршрутного листа. Якщо ідентифікаційні номери в електронному чек-листі та в маршрутному листі не співпадають, екзаменатор повинен зупинити здобувача та викликати чергового адміністратора. В разі використання паперових чек-листів, екзаменатор власноруч записує ідентифікаційний номер здобувача у відповідну графу чек-листа.

3.9.2.5. З моменту входу на станцію здобувач має 1 хвилину на ідентифікацію та ознайомлення з завданням. Цей період закінчується голосовою командою "Починайте виконання завдання".

3.9.2.6. З моменту голосової команди "Починайте виконання завдання" здобувач має 5 хвилин на виконання завдання (певних дій відповідно до стандартного алгоритму практичної навички, що описана).

3.9.2.7. За 1 хвилину до закінчення терміну на виконання завдання надається голосова команда "Залишилась одна хвилина". При закінченні терміну на виконання завдання подається подвійний дзвінок та голосова команда "Перейдіть до наступної станції".

3.9.2.8. Якщо здобувач за відведений час не встигнув впоратися із завданням, екзаменатор все одно повинен перервати роботу здобувача, як продзвонив подвійний дзвінок, віддати йому підписаний маршрутний лист та попросити перейти на наступну станцію. Якщо здобувач впорався із завданням раніше відведеного терміну - він залишається в кімнаті до подвійного дзвінка.

3.9.2.9. Сигналом для завершення виконання завдання на станції є подвійний дзвінок та голосова команда "Перейдіть до наступної станції". Здобувач повинен зупинити виконання завдання, забрати підписаний у відповідній графі маршрутний лист у екзаменатора та перейти до наступної станції.

3.9.2.10. Сигналом про закінчення іспиту є довгий подвійний дзвінок та голосова команда "Іспит закінчено. Пройдіть, будь ласка, в залу для дебрифінгу".

3.9.2.11. Екзаменатор на кожного здобувача заповнює окремий електронний чек-лист. Чек-лист висвічується на комп'ютері екзаменатора автоматично, з черговістю відповідно до зареєстрованих маршрутних листів. Екзаменатор не втручається в процес виконання завдання, а лише оцінює дії здобувача, роблячи про це відмітки у чек-лисці. Це є обов'язковою умовою забезпечення об'єктивності складання іспиту.

3.9.2.12. Якщо за будь-яких причин електронна система чек-листів не працює, екзаменатор повинен оцінити здобувача за допомогою паперової копії чек-листа, в якому зазначає індивідуальний ідентифікаційний номер здобувача, який вказано в маршрутному листі.

3.9.2.13. Екзаменатор може звернутися до здобувача, якщо це є умовою завдання, або у випадку порушення здобувачем правил техніки безпеки, правил поведінки чи за інших непередбачених ситуацій.

3.9.2.14. Здобувач може звернутися до екзаменатора, якщо це є умовою завдання, а також при погрішенні самопочуття чи в разі інших форс-мажорних обставин.

3.11. Підрахунок балів. Відразу після закінчення проходження всіх станцій, здобувачі переміщаються в зал дебрифінгу.

3.11.1. Якщо оцінювання відбувається за допомогою паперових оціночних листів, екзаменатори передають заповнені чек-листи керівнику виробничої практики навчально-методичного відділу, який підраховує бали.

3.11.2. Якщо оцінювання проводиться в електронному режимі, інформація поступає до керівника виробничої практики в режимі on-line Real time (в реальному часі) автоматично та роздруковується на принтері у вигляді індивідуальних та групових відомостей.

3.12. Дебрифінг. Після підрахунку балів, оцінки за іспит оголошуються здобувачам протягом дебрифінгу.

3.12.1. На дебрифінгу здобувачі мають право висловити зауваження до проведення іспиту. Якщо здобувач не згоден з результатом іспиту, він може подати апеляцію та оскаржити цей результат згідно процедури проведення апеляції в ОНМЕДУ.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КПІ

4.1. До основних завдань та функцій Координатора КПІ (відповідального за проведення КПІ на медичних, стоматологічному та міжнародному факультетах ОНМЕДУ) відносяться:

- контроль за всіма етапами підготовки до КПІ;
 - контроль за дотриманням правил проведення КПІ;
 - організація навчання екзаменаторів;
 - організація навчання іншого персоналу, який задіяно в проведенні КПІ.
- 4.2. До основних завдань та функцій Адміністратора КПІ відносяться:
- формування переліку станцій КПІ;
 - формування та погодження переліку профілів, які включені доожної станції КПІ в поточному навчальному році;
 - формування матеріально-технічного та методичного забезпечення станцій КПІ;
 - допомога співробітникам кафедр в адаптації сценаріїв до технічних можливостей НВК ІТНІВМЯО;
 - формування разом з навчальним відділом графіку проведення КПІ,
 - формування разом з завідуючими (завучами) кафедр розкладу роботи екзаменаторів на КПІ;
 - формування розкладу роботи іншого персоналу під час КПІ.

4.3. До основних завдань та функцій Координатора станції КПІ (відповідального за проведення КПІ на певній станції) відносяться:

- формування матеріально-технічної та методичної бази станції разом з Адміністратором КПІ;
- перевірка готовності станції до іспиту перед початком роботи;
- забезпечення станції необхідною документацією, витратними матеріалами,

роздрукованими екземплярами завдань, та, при необхідності, паперовими чек-листами;

- контроль за дотриманням правил поведінки екзаменаторами та іншими співробітниками на станції;
- інструктаж екзаменаторів перед іспитом стосовно конкретного завдання;
- заповнення облікової документації станції;
- перевірка присутності екзаменаторів на станції.

4.4. До основних завдань та функцій технічного персоналу, який забезпечує технічну підтримку КПІ, відносяться:

- контроль за своєчасним та належним забезпеченням матеріально-технічного оснащення станцій витратними матеріалами для кожної групи;
- забезпечення робочого стану комп'ютерів та програмного забезпечення (електронних чек-листів);
- реєстрація здобувачів та забезпечення їх маршрутними листами з індивідуальними номерами;
- забезпечення дотримання часового регламенту іспиту (згідно розкладу дзвінків);
- забезпечення безперервного відео- та аудіо- спостереження та запису іспиту.

4.5. До основних завдань та функцій завідувачів кафедр відносяться:

- забезпечення своєчасної підготовки методичних матеріалів станцій та затвердження їх на Предметній цикловій методичній комісії з відповідних дисциплін;
- забезпечення пілотного виконання (апробації) сценаріїв екзаменаційних завдань протягом практики на кафедрах;
- забезпечення відповідної підготовки та навчання екзаменаторів для роботи на станціях КПІ.

4.6. До основних завдань та функцій відповідальних від кафедр за КПІ відносяться:

- забезпечення друку завдань, додаткових матеріалів та паперових чек - листів;
- заповнення облікової документації практики.

4.7. До основних завдань та функцій екзаменаторів відносяться:

- проходження навчання з роботи на станції та з електронною системою КПІ;
- ідентифікація здобувача під час КПІ шляхом зрівняння ідентифікаційного номеру на маршрутному листі та в електронному чек листі, або внесення ідентифікаційного номеру здобувача в паперовий чек-лист;
- оцінювання здобувачів під час КПІ.
- заповнення під час КПІ всієї облікової документації: маршрутного листа здобувача, чек-листа (електронного або паперового).

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ КПІ

5.1. Оцінювання здобувача проводиться за чек-листом. Кожному пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна кількість балів. Питома

вага (кількість балів) кожного пункту може бути різною - залежно від кількості пунктів та складності виконання конкретного пункту. Деякі сценарії можуть мати критичні точки, при невиконанні яких завдання вважається невиконаним.

5.1.1. При формуванні пунктів чек-листу повинні бути виключені двоякість розуміння.

5.2. Максимальна оцінка за виконання завдання на одній станції становить 100 балів.

5.3. При виконанні здобувачем певних дій, він може отримати "мінус бали", а саме:

№	Критерій оцінювання	Бал
1.	Нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
2.	Друга нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
3.	Третя нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	-5
4.	Четверта нерегламентована дія або спроба спілкування з екзаменатором, не передбачена завданням	- 5
5.	Більше 4-х нерегламентованих дій	- 20
6.	Небезпечна дія (яка неминуче приведе до погіршення стану пацієнта)	- 20
7.	Неприпустима поведінка	- 20
8.	Пошкодження сімуляційного обладнання або інвентаря	- 20

5.4. Іспит вважається складеним, якщо здобувач набрав не менше 60% від максимальної кількості балів на кожній станції. Таким чином, здобувач в результаті проходження всіх станцій отримує 3 або 4 оцінки, залежно від виду практики. Остаточний результат, який заноситься в екзаменаційну відомість є середньо-арифметичною оцінкою за відповідну практику з усіх профілів за традиційною (4-балльною) та 200-балльною шкалами.

5.5. Переклад балів КП за 4-балльною шкалою відбувається з 200-балльної шкали за таблицею, яка наведена в Положенні про організацію освітнього процесу здобувача освіти в ОНМедУ.

5.6. Результати іспиту оголошуються здобувачам під час дебriefінгу відразу після підрахунку.

6. ПРОЦЕДУРА ВІДСТОРОНЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ, ЕКЗАМЕНАТОРІВ ТА ТЕХНІЧНОГО ПЕРСОНАЛА ВІД КП

6.1. Здобувач може бути відсторонений від складання КП в таких випадках:
— існує академічна заборгованість з практики на момент складання іспиту;

- зафіксоване використання мобільного телефону, іншого гаджету, або інших носіїв інформації після звукового сигналу та команди "Початок іспиту";
- зафіксований факт розмови здобувачів один з одним під час проходження іспиту;
- зафіксований факт розмови здобувача з екзаменатором під час складання іспиту, якщо це не обумовлено виконанням завдання на станції;
- зафіксована спроба копіювання здобувачем завдання станції на будь-який носій інформації;
- зафіксоване порушення норм етики та морального кодексу ОНМедУ.

6.2. Викладач або технічний працівник може бути відсторонений від роботи в КПІ в таких випадках:

- зафіксоване використання мобільного телефону, іншого гаджету, або інших носіїв інформації під час роботи станції (крім випадків, коли це обумовлено завданням станції або погіршенням самопочуття);
- зафіксований факт розмови здобувача з екзаменатором під час складання іспиту (якщо це не обумовлено виконанням завдання);
- зафіксоване порушення норм етики та морального кодексу ОНМедУ.

6.3. Якщо зафіксовано факт передачі екзаменатором, який приймає участь в проведенні КПІ, будь-якої інформації про поточний склад завдань на станціях здобувачам, або будь-яким іншим особам, викладач виводиться зі складу екзаменаторів.

6.4. Якщо зафіксовано факт передачі співробітником НВК ІТНІВМЯО, який приймає участь в проведенні КПІ, будь-якої інформації про поточний склад завдань на станціях здобувачам, або будь-яким іншим особам, співробітник відстороняється від подальшої роботи в проведенні КПІ.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення про порядок проведення комплексного практичного іспиту (КПІ) для здобувачів медичних, стоматологічного та міжнародного факультетів Одеського національного медичного університету розглядає та затверджує Вчена рада ОНМедУ. Положення вводиться в дію наказом ректора Одеського національного медичного університету.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться відповідно до чинного законодавства та Статуту Університету.

7.3. Після прийняття нової редакції Положення, попереднє автоматично втрачає чинність.

РОЗРОБЛЕНО:

Керівник практики навчально-
методичного відділу

Вікторія ЯБЛОНЧУК

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

Начальник юридичного
відділу

Сергій СОЛДАТОВ

Начальник навчально-методичного
відділу

Наталія КУСІК

Начальник навчального відділу

Ірина АННЕНКОВА